

**ค่าใช้จ่ายต่อครั้งของผู้ป่วยโรคความดัน
โลหิตสูงและเบาหวานใน PCU
อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
ปีงบประมาณ 2552**

ผู้ศึกษา

ณัฐรดา กงทอง

สุกัญญา บุญบัวมาศ

บทนำ

เนื่องจากมีการให้บริการออกตรวจโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน ให้แก่ 6 สถานีอนามัยในอำเภอสอยดาว เพื่อเป็นการลดจำนวนผู้ป่วยที่เข้ามารักษาในโรงพยาบาล ซึ่งในแต่ละครั้งมีผู้ป่วยจำนวนมากถึงเกือบร้อยคนในการรักษา ซึ่งทำให้มีการใช้จ่ายยาจำนวนมาก

เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552 ที่ผ่านมา ว่าได้ใช้จ่ายต่อครั้งเป็นมูลค่าจำนวนกี่บาท และวิเคราะห์หาปัจจัยความแตกต่างแต่ละแห่งเพื่อเป็นแนวทางในการลดค่าใช้จ่ายต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

- เพื่อทราบค่าใช้จ่าย (ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา) ต่อครั้งของผู้ป่วย DM และ HT ของแต่ละ PCU
- เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในแต่ละ PCU

วิธีการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนและมูลค่าการใช้ยาของแต่ละ PCU และข้อมูลทั่วไปของแต่ละ PCU
2. วิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละ PCU
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายต่อครั้ง
4. นำเสนอข้อมูล

อุปสรรคและการแก้ไข

อุปสรรค

ระหว่างการเก็บข้อมูลสถานีนีออนามัยตำบลตาเรือฐานข้อมูลที่เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ใช้การไม่ได้ กู้คืนฐานข้อมูลไม่ได้

การแก้ไข

มีข้อมูลของ **secondary data** แต่อาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่ใช่ยา
ปริมาณจริงในแต่ละครั้ง เนื่องจากเป็นปริมาณยาที่เบิกไป
การศึกษาครั้งนี้จึงไม่ได้นำข้อมูลของสอ.ตาเรือเข้ามาศึกษาและ
วิเคราะห์

ผลการศึกษา

- สอ.ทุ่งขนานมีค่าใช้จ่ายต่อครั้งมากที่สุด **130.92** บาท รองลงมา ได้แก่ PCU รพ. , สอ.ไทรงาม, สอ.สะตอน, สอ.ทรายขาว (**122.13, 81.81, 76.02, 58.86** บาท ตามลำดับ)
- ค่าใช้จ่ายต่อครั้งที่สูงเช่น ของสอ.ทุ่งขนาน อาจจะขึ้นกับปัจจัยด้าน ความรุนแรงของโรค หรือปัจจัยด้านผู้ให้การรักษา อื่นๆ เป็นต้น
- ค่าใช้จ่ายต่อครั้งที่ต่ำ เช่น ของสอ.ทรายขาว อาจจะบ่งว่ามีขนาดและ ความรุนแรงน้อยและโรคแทรกซ้อนที่น้อยกว่า แต่เนื่องจากการศึกษา นี้ไม่ได้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบ (ทั้งหมดเป็นแค่สมมติฐานต้อง พิสูจน์ โดยการศึกษเพิ่มเติมและเปรียบเทียบกับที่อื่น)

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลสอยดาว อำเภอสอยดาว

ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	726	53%
2	E14	เบาหวานที่ไม่ระบุรายละเอียด	100	7%
3	N189	ไตวายเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	50	4%
4	J459	โรคหืด ไม่ระบุรายละเอียด	32	2%
5	I259	โรคหัวใจขาดเลือดเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	10	1%
6	J45	โรคหืด	8	1%
7	E11	เบาหวานชนิดที่ไม่ต้องพึ่งอินซูลิน	5	0%
8	J449	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	3	0%
9	I500	หัวใจล้มเหลวแบบมีน้ำคั่ง	3	0%
10	I48	เอเทรียล ฟีบริลเลชัน และฟลัตเตอร์	2	0%

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการฐานข้อมูลสุขภาพระดับปฐมภูมิ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนอมาัยบ้านสะตอน ตำบลสะตอน

ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	331	26%
2	I15	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิ	5	0%
3	I519	โรคหัวใจ ไม่ระบุรายละเอียด	5	0%
4	A150	วัณโรคปอด ยืนยันด้วยผลการตรวจเสมหะโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ อาจมีหรือไม่มีภาวะเชื้อ	4	0%
5	C099	เนื้องอกร้ายของทอนซิล ไม่ระบุรายละเอียด	4	0%
6	D090	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของกระเพาะปัสสาวะ	3	0%
7	D092	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของตา	3	0%
8	I48	เอเทรียล ฟีบริลเลชัน และฟลัตเตอร์	2	0%
9	C069	เนื้องอกร้ายของปาก ไม่ระบุตำแหน่ง	2	0%
10	C342	เนื้องอกร้ายของกลีบกลางของหลอดลมหรือปอด	2	0%
11	J449	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	2	0%
12	E14	เบาหวานที่ไม่ระบุรายละเอียด	2	0%

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการฐานข้อมูลสุขภาพระดับปฐมภูมิ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนอมนามัยบ้านตาเรือง ตำบลปะตง

ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	C600	เนื้องอกร้ายของหนังหุ้มปลายองคชาต	567	22%
2	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	453	18%
3	I15	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิ	334	13%
4	I152	ความดันโลหิตสูงจากความผิดปกติอื่นของต่อมไร้ท่อ	31	1%
5	C301	เนื้องอกร้ายของหูชั้นกลาง	19	1%
6	I151	ความดันโลหิตสูงจากความผิดปกติอื่นของไต	18	1%
7	I519	โรคหัวใจ ไม่ระบุรายละเอียด	15	1%
8	C380	เนื้องอกร้ายของหัวใจ	13	1%
9	C080	เนื้องอกร้ายของต่อมน้ำลายใต้ขากรรไกรล่าง	12	0%
39	I158	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิแบบอื่น	3	0%
40	C250	เนื้องอกร้ายของส่วนหัวดับอ่อน	3	0%
41	I48	เอเทรียล ฟีบริลเลชัน และฟลัตเทอร์	3	0%
42	D06	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของปากมดลูก	2	0%
43	C542	เนื้องอกร้ายของกล้ามเนื้อมดลูก	2	0%
26	E10	เบาหวานชนิดที่ต้องพึ่งอินซูลิน	5	0%
27	I500	หัวใจล้มเหลวแบบมีน้ำคั่ง	4	0%
28	C765	เนื้องอกร้ายที่ตำแหน่งอื่นและที่ระบุตำแหน่งไม่ชัดเจนของขา	4	0%

รวม 821

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนามัยตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว

ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	221	47%
2	J441	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังร่วมกับการกำเริบเฉียบพลันไม่ระบุรายละเอียด	8	2%
3	I255	โรคกล้ามเนื้อหัวใจเพราะขาดเลือด	6	1%
4	J44	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังแบบอื่น	6	1%
5	D002	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของกระเพาะอาหาร	5	1%
6	D093	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของต่อมไทรอยด์และต่อมไร้ท่ออื่น	4	1%
7	I500	หัวใจล้มเหลวแบบมีน้ำคั่ง	4	1%
8	J439	โรคถุงลมโป่งพอง ไม่ระบุรายละเอียด	4	1%
9	J438	โรคถุงลมโป่งพองแบบอื่น	3	1%
10	I200	อาการปวดเค้นไม่เสถียร	3	1%
11	I679	โรคของหลอดเลือดสมอง ไม่ระบุรายละเอียด	2	0%
12	J449	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไม่ระบุรายละเอียด	2	0%
13	C152	เนื้องอกร้ายของหลอดอาหารส่วนท้อง	2	0%
14	I64	โรคอัมพาตฉับพลัน ไม่ระบุว่าเป็นเกิดจากเลือดออกหรือเนื้อสมองตายเพราะขาดเลือด	2	0%
15	C039	เนื้องอกร้ายของเหงือก ไม่ระบุตำแหน่ง	1	0%
16	C779	เนื้องอกร้ายทุติยภูมิและที่ไม่ระบุรายละเอียดของต่อมน้ำเหลือง ไม่ระบุรายละเอียด	1	0%
17	I152	ความดันโลหิตสูงจากความผิดปกติอื่นของต่อมไร้ท่อ	1	0%

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนามัยตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว

18	I351	ลึนหัวใจเอออร์ติกรั้ว	1	0%
19	C069	เนื้องอกร้ายของปาก ไม่ระบุตำแหน่ง	1	0%
20	I158	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิแบบอื่น	1	0%
21	I48	เอเทรียล ฟีบริลเลชัน และฟลัดเทอร์	1	0%
22	I68	โรคหลอดเลือดสมองในโรคที่จำแนกไว้ที่อื่น	1	0%
23	D090	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของกระเพาะปัสสาวะ	1	0%
24	I20	อาการปวดเค้นหัวใจ	1	0%
25	I493	ดีโพลาไรเซชันก่อนกำหนดของหัวใจห้องล่าง	1	0%
26	C301	เนื้องอกร้ายของหูชั้นกลาง	1	0%
27	C411	เนื้องอกร้ายของขากรรไกรล่าง	1	0%
28	I050	ลึนหัวใจไมทรัลตีบ	1	0%
29	I509	หัวใจล้มเหลว ไม่ระบุรายละเอียด	1	0%
30	C500	เนื้องอกร้ายของห้วงมและลานห้วงม	1	0%
31	I256	กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดแบบไม่มีอาการ	1	0%

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนามัยบ้านไทรงาม ตำบลทับช้าง

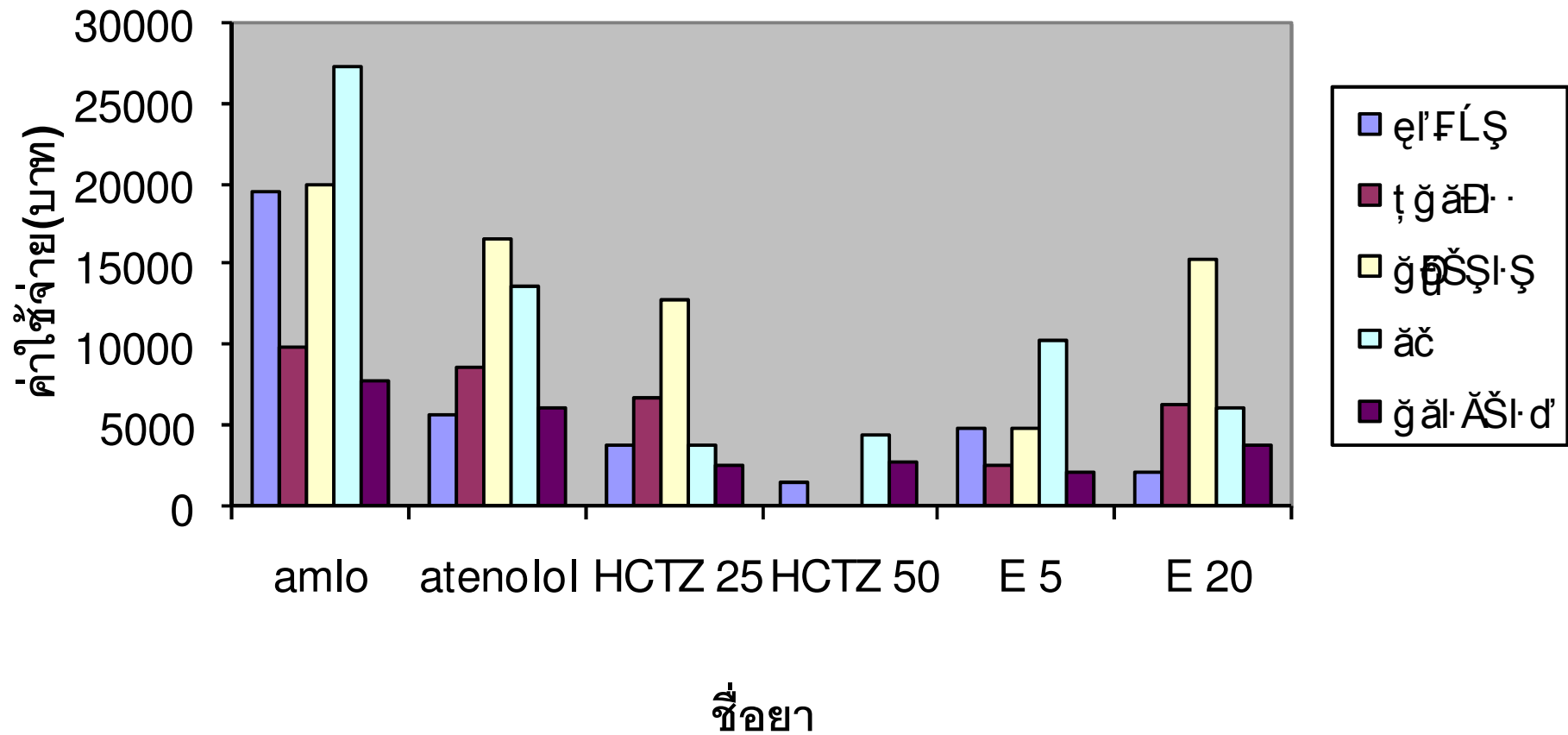
ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	287	41%
2	I11	โรคหัวใจจากความดันโลหิตสูง	11	2%
3	I519	โรคหัวใจ ไม่ระบุรายละเอียด	9	1%
4	I679	โรคของหลอดเลือดสมอง ไม่ระบุรายละเอียด	8	1%
5	I350	ลิ้นหัวใจเอออร์ติกตีบ	6	1%
6	I20	อาการปวดเค้นหัวใจ	5	1%
7	I499	หัวใจเต้นผิดจังหวะ ไม่ระบุรายละเอียด	5	1%
8	I500	หัวใจล้มเหลวแบบมีน้ำคั่ง	5	1%
17	D002	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของกระเพาะอาหาร	2	0%
18	I249	โรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน ไม่ระบุรายละเอียด	2	0%
19	I25	โรคหัวใจขาดเลือดเรื้อรัง	2	0%
20	E11	เบาหวานชนิดที่ไม่ต้องพึ่งอินซูลิน	2	0%
21	I158	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิแบบอื่น	2	0%
22	C380	เนื้องอกร้ายของหัวใจ	1	0%
23	F329	ภาวะซึมเศร้า ไม่ระบุรายละเอียด	1	0%

ข้อมูลทั่วไปโรคเรื้อรังในสถานีนอนามัยตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว

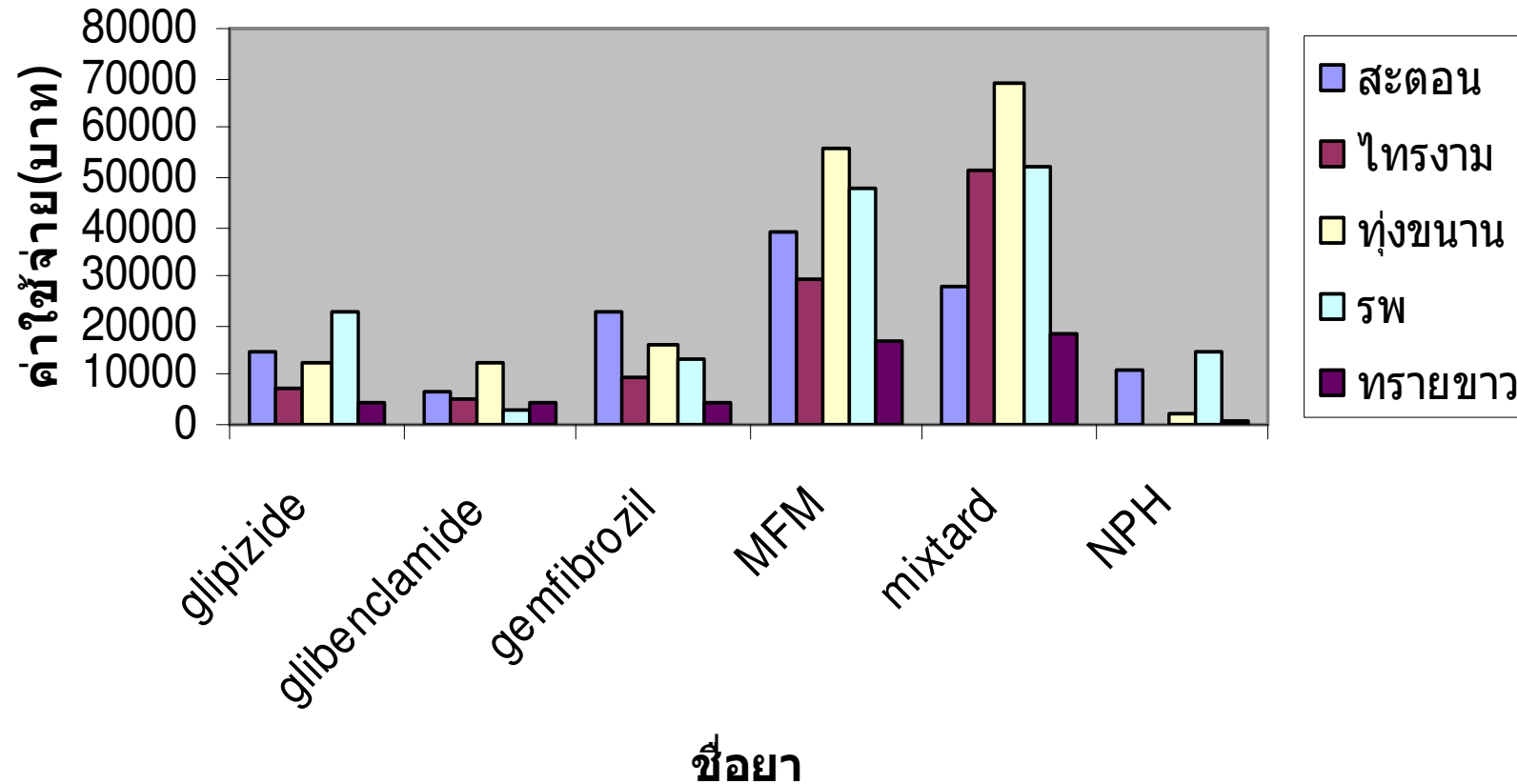
ลำดับ	รหัส	คำอธิบาย	จำนวน	%
1	I10	ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ (ปฐมภูมิ)	242	41%
2	E14	เบาหวานที่ไม่ระบุรายละเอียด	126	21%
3	A150	วัณโรคปอด ยืนยันด้วยผลการตรวจเสมหะโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ อาจมีหรือไม่มีภาวะเชื้อ	7	1%
4	I200	อาการปวดเค้นไม่เสถียร	4	1%
5	C699	เนื้องอกร้ายของตา ไม่ระบุตำแหน่ง	4	1%
6	C411	เนื้องอกร้ายของขากรรไกรล่าง	3	1%
7	I152	ความดันโลหิตสูงจากความผิดปกติอื่นของต่อมไร้ท่อ	3	1%
8	C301	เนื้องอกร้ายของหูชั้นกลาง	3	1%
9	I158	ความดันโลหิตสูงแบบทุติยภูมิแบบอื่น	3	1%
10	D00	มะเร็ง ณ จุดเริ่มของช่องปาก หลอดอาหารและกระเพาะอาหาร	2	0%

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการฐานข้อมูลสุขภาพระดับปฐมภูมิ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิเปรียบเทียบราคา HT ของแต่ละ PCU

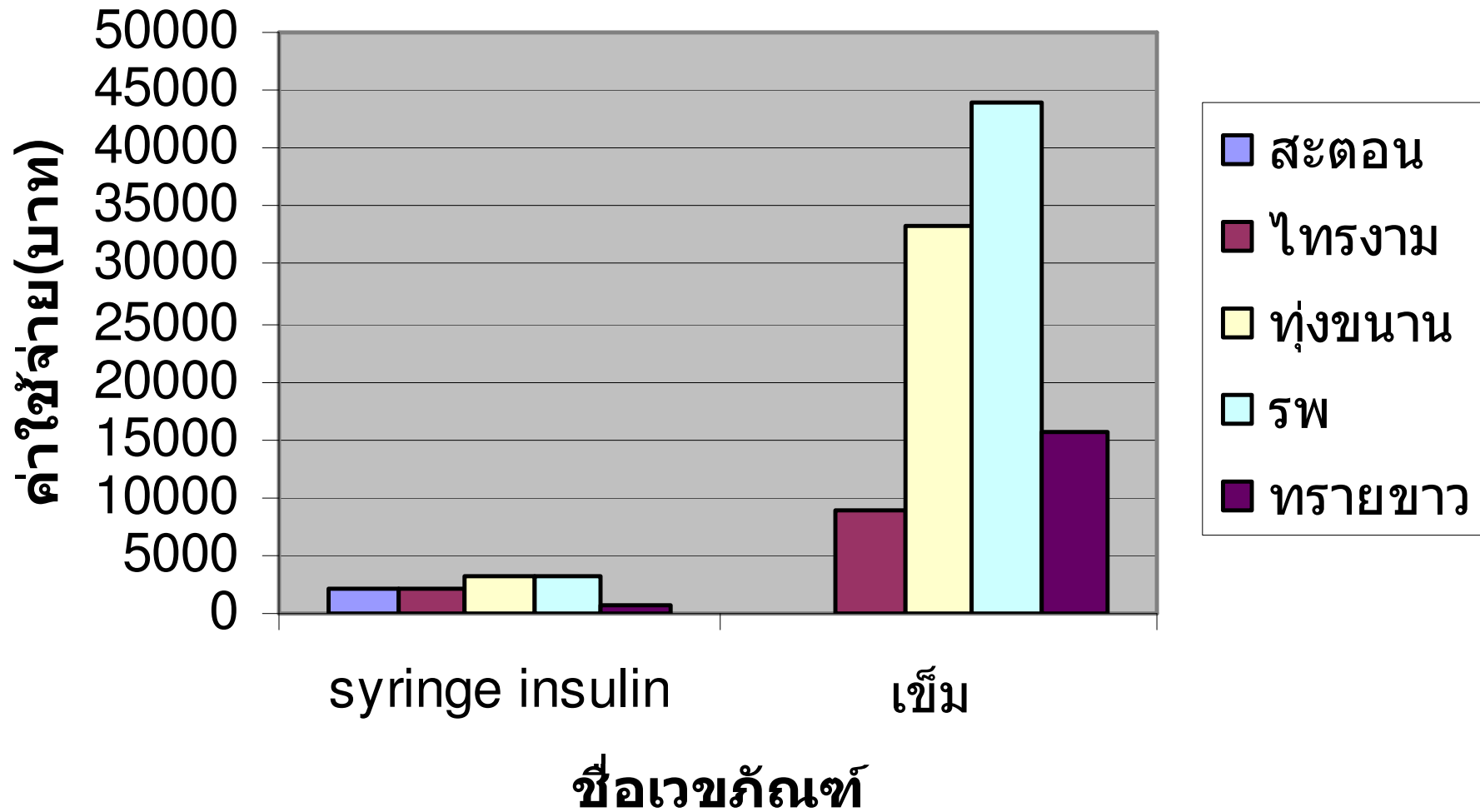
แผนภูมิเปรียบเทียบราคาขาย DM ของแต่ละ PCU

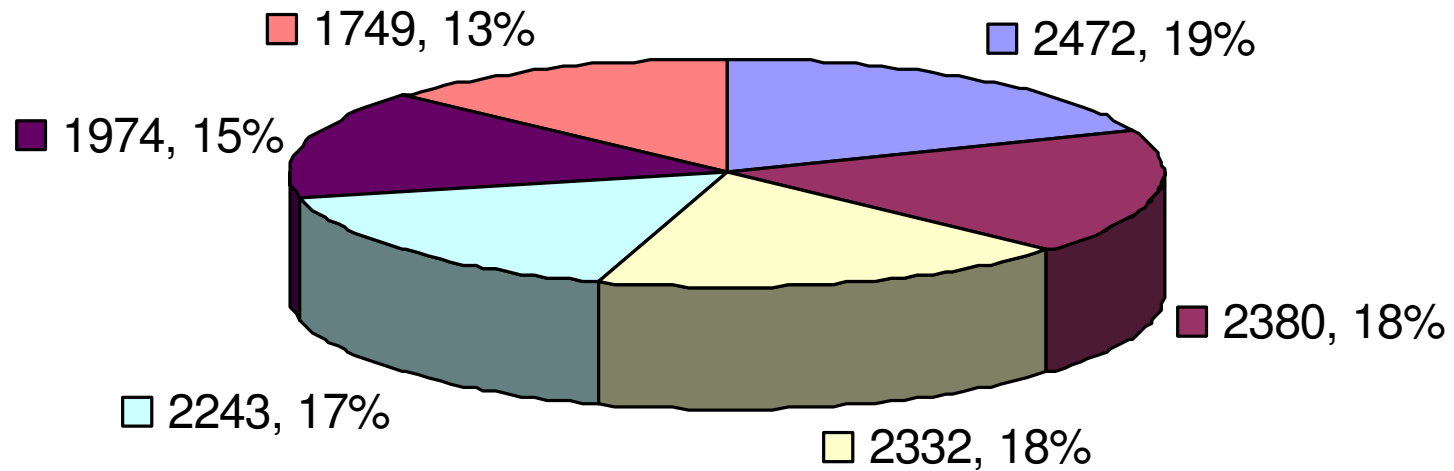
ดูจากยา ท่งขนาน รพ. ผู้ป่วยน่าจะ **control** ยากกว่าหรือ มี **complication** เพราะที่ใช้ยานี้ดีมาก

แผนภูมิเปรียบเทียบราคา เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาของโรค DM

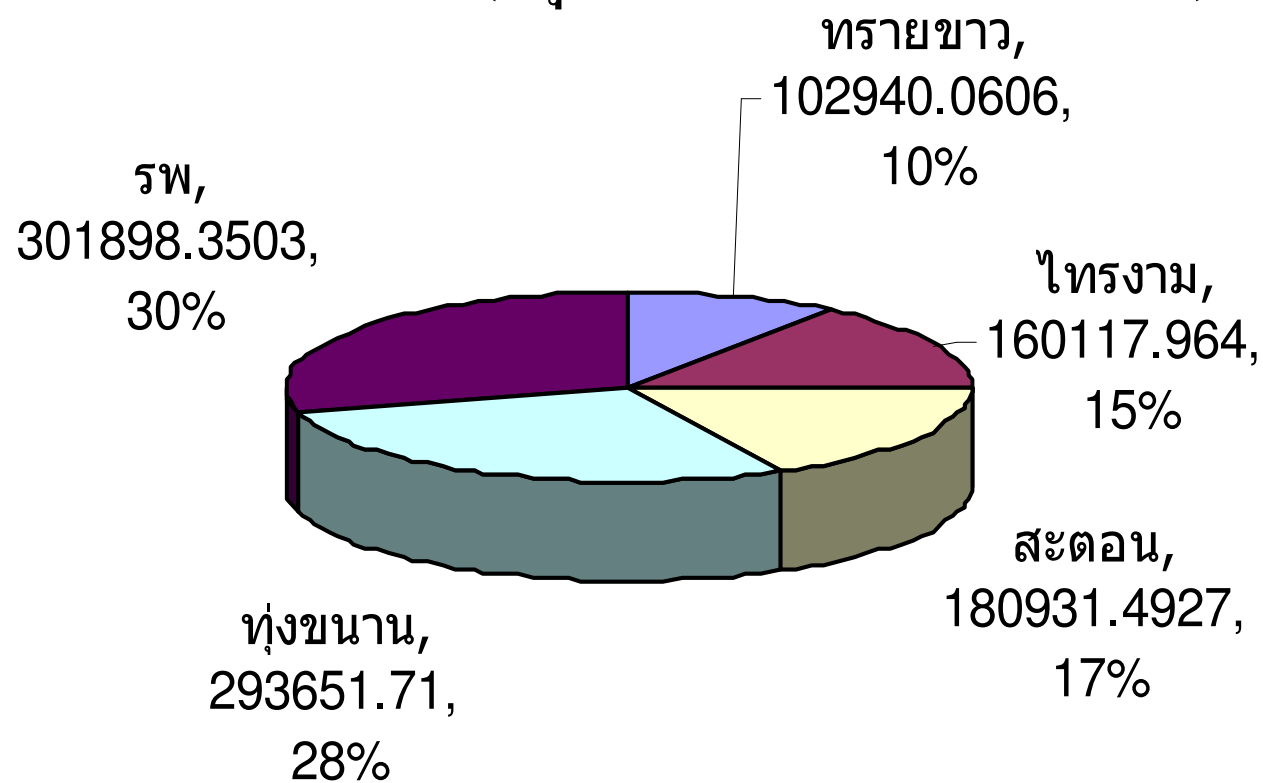
จำนวนครั้งผู้ป่วยDM,HTในปีงบประมาณ2552
(1 ตุลาคม 2551-30 กันยายน 2552)

รพ สะตอน ตาเรือ่ง ทุ่งขนาน ไทรองาม ทรายขาว

ค่าใช้จ่าย(ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา)ของผู้ป่วย DM,HT

ในปีงบประมาณ 2551 (1 ตุลาคม 2551-30 กันยายน 2552)

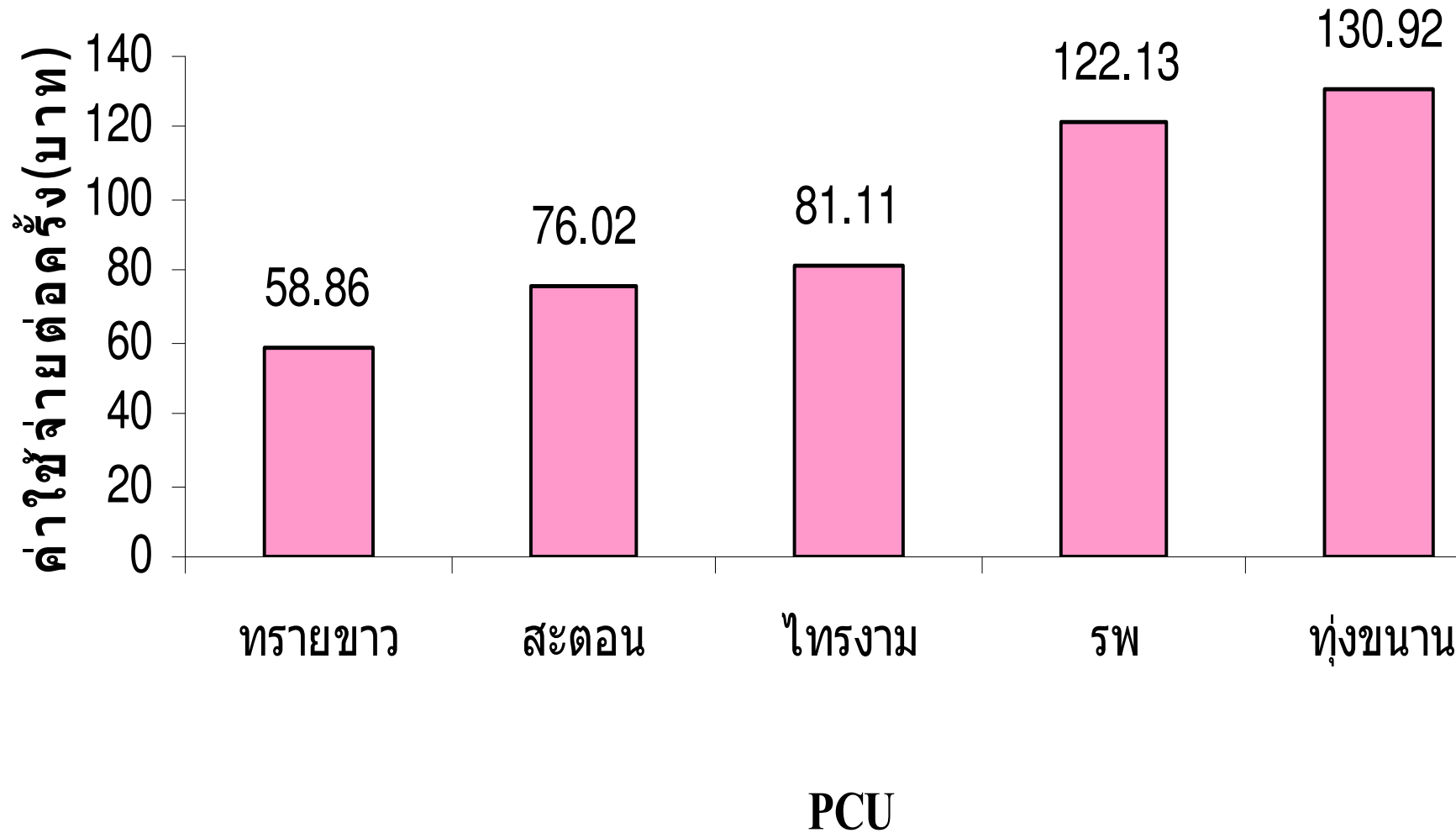

■ ทรายขาว ■ ไทรงาม ■ สะตอน ■ ท้องน่าน ■ รพ

$$\text{ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมด, มูลค่า(บาท)}}{\text{จำนวน visit ของผู้ป่วย (คน)}}$$

PCU	จำนวนผู้ป่วย (ครั้ง)	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด (บาท)	เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อ ครั้ง (บาท)
ทรายขาว	1749	102,940.0606	58.86
ไทรغام	1974	160,117.964	81.11
สะตอน	2380	180,931.4927	76.02
ทุ่งขนาน	2243	293,651.71	130.92
รพ	2472	301,898.3503	122.13

แผนภูมิเปรียบเทียบความแตกต่างค่าใช้จ่าย ต่อครั้งของแต่ละ PCU

ปัจจัยที่มีผลต่อค่ารักษา

- ปัจจัยด้านผู้ป่วย
- ปัจจัยผู้รักษา
- ปัจจัยอื่นๆ

END..

Thank you